

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

4

JULY – AUGUST 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радун Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAIEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. 16895-Ж, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2021

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

Rakhmetulina B.S.^{1,*}, Seitenova S.Zh.¹, Sultanova M.B.², Nauryzbayev E.A.¹, Nukiev B.A.¹

¹Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Kazakhstan;

²West Kazakhstan agrarian and technical University named after Zhangir Khan.

E-mail: bagdat_82@mail.ru

THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM

Abstract: after gaining sovereignty, the Republic of Kazakhstan pays close attention to the problem of ensuring women's rights. The ongoing processes of the democratization of our society, socio-cultural and political transformations in the CIS countries have created both new opportunities and certain obstacles to achieving gender equality. From the point of view of the international law, gender policy has the interest as theory of gender equality that underlies the women's liberation movement. Already in the late 70-th in the twentieth century, feminist movements in the civilized countries of Europe became widespread. Feminism, inspired by socialist ideals, has its main goal as the fight against all forms of exploitation, including the exploitation of women, understood in the broad sense. Now an important and necessary condition for building the democratic state, governed by the rule of law, is the formation and development of sustainable non-governmental sector that will ensure, along with state bodies, the free and real participation of the citizens in decision-making and management of social processes, thereby strengthening civil society. It is an axiom that women's non-governmental organizations play the special role in the development of the civil society; today they are the real social force that can influence the legal policy of our country. In this regard, we need strong international legal framework and stable legislation that allows women's organizations to develop independently and participate in the political life of the state, society and the world community.

Key words: feminism, transformative politics, global feminism, inequality, subordination of women, gender equality theory, feminist social theory, gender differences, women's identity, feminist philosophy.

Introduction. Theoretical and legal analysis of the Genesis of the global women's movement allows us to conclude that in the twentieth century the feminist theory of sex equality and the movement for women's liberation turned into phenomenon, civilizational scale with expanded philosophical concept based on the developed methodological basis and legal ideas of gender equality. The thesis substantiates the concept of "gender equality" as the granting of equal rights to men and women. At the same time, this provision is based on the differentiation of rights and freedoms based on gender, granting special, specific rights to women. With this approach, it is possible to better ensure the right to personal integrity and freedom of women, political and other rights, as well as their social protection [1, P.7]. This article reveals the international legal features of the interaction of women's international organizations for the protection of women's rights in open society, as well as the active strengthening of the role of the women's movement, which together caused the birth of new relations.

Materials and methods of research. The methodological basis of our article is: dialectical approach to the consideration of the problem with the use of general, particular and special methods of scientific knowledge - system, comparative legal, historical, formal legal, sociological and cultural.

Results and discussion. The article reveals the meaning and content of the main UN documents in the formation of the world women's movement. An analysis of the activities of this international organization, as well as international documents adopted by the UN, allows us to conclude that today the world has made great progress in protecting and promoting women's rights. The most important were the last thirty-five years, during which the main problematic areas of women's rights were identified, international standards for achieving gender equality were developed and adopted, and international agreements were reached to achieve true equality between men and women [2, P.10].

The article analyzes the degree of activity of women's non-governmental organizations in the formation and implementation of the state gender

policy, which is currently quite high in Kazakhstan. We believe it is possible to conclude that in their evolutionary development, women's organizations have passed the number of stages from the formation, the choice of main tasks, to the status of lobbying NGOs. Women's NGOs often accumulate vast knowledge of gender concepts and approaches, including international ones, which is not always available to state bodies. Women's NGOs have reached the point, where they can act as both partners of the state and, if necessary, strong opponents.

Historical analysis of the current legislation of Kazakhstan, regulating the development of the civil society allows us to conclude that at present, our country has in principle created an international legal framework for the development of women's organizations that have the significant impact on solving socio-cultural and political problems [3, P.58]. However, there are the problems, related to the implementation of legal opportunities. First of all, this is due to the low level of legal awareness of women, especially those, living in rural areas, the presence of patriarchal, often discriminatory customs, and existing negative stereotypes about women, which significantly undermines the effectiveness of the state gender policy in our state. In this regard, we believe that the main directions of the development of women's organizations should be related to improving the legal culture of women.

The international legal analysis of the content of normative legal acts of Kazakhstan, regulating the issues of ensuring women's rights suggests that Kazakhstan has higher level of social protection for women, high level of ensuring women's access to education, effective state regulation and promotion of women's involvement in entrepreneurship. Women's political rights, which allow women to participate in decision-making at various levels of government, are the least effective in regulating state gender policy. In this regard, we consider it necessary to conduct gender expertise at the state level of the most important legislative acts related to the human rights.

Beginning in the nineteenth century, women, who had been considered inferior throughout history, gradually began to win more and more legal rights and opportunities. In different civilizations of the world, women occupied very different social position. But men had much more rights, and considered themselves superior to women, the so-called strong half of humanity [4, P.17].

The beginning of the first public debate about the properties, place, role and opportunities of women were mainly men (Plato, Aristotle, Thomas Aquinas, Agrippa of Nottingham), but since the XV

century, women's voices are beginning to be heard in the society.

The woman, who first wrote about the rights and dignity of her sex, was probably the French Christina de Pisan (1364-1430). In her Book "On the city of women", published in 1504, she defended women's right to education and political influence. One of the earliest documents written in the spirit of feminist ideology is the "Declaration of the rights of women and citizens", published by the French writer Olympia de Gouges in 1791 [5, P.67].

The classic text of feminism is considered to be the book of the English writer Mary Wollstonecraft "In defense of women's rights", published during the French revolution. However, it was only after the famous meeting of women in Seneca Falls (New York) in the United States in 1848, the publication of the "Declaration of feelings" and the number of resolutions on women's rights that the actual feminist thought and organized women's movement began to develop. The "Declaration of feelings" was published as the response to the previously proclaimed Declaration of Independence.

It raised issues of women's social, civil and religious rights and freedoms. The authors set out to bring the status of women, albeit belatedly, in line with the changes those were made in the lives of men by the generation of the liberating fathers. It was emphasized that the revolution in the United States gave women promises that were never realized [6, P.192].

At the initial stage, feminists did not use the term "feminism", but called themselves "defenders of women's rights". The word "feminism" by itself comes from the Latin "femina", i.e. woman. It was introduced into scientific use by the French socialistic theorist Charles Fourier in the first half of the nineteenth century. He wrote about "new woman", who would participate in changing social life, and at the same time change herself in the society, based on Association and reciprocity. Fourier was convinced that "women's empowerment is the main source of social progress" [7, P.64].

In the scientific literature, it is generally accepted that the political language and goals of feminism originated in the era of the French revolution and the Enlightenment. Although many Anglo-American researchers discover the ideas of feminism in the seventeenth century and even in earlier history [8, P.169].

In historical development, women reformers and their sympathizers of the stronger sex became increasingly convinced that suffrage was of paramount importance and was the key to further progress [9, P.145].

Relatively free from prejudice States (New Zealand, Australia, Finland, Norway) granted women the right to vote before the First World War. In other countries, the struggle grew. It acquired the special drama in England, where in 1903 militant wing of the suffragette movement was formed, led by Emmeline Pankhurst. Their apparent professional prowess crushed many arguments against the political equality, and in order to prevent the suffrage campaign from resuming, the British government granted women the right to vote. The example of the British was followed by the United States and many other countries.

The problems caused by the difficulties of the Second World War and the subsequent restoration of the world economy pushed feminism into the background, although the feminists themselves did not disappear, they simply became invisible. The shock of the war and the shortage of men made the usual traditional relationships relevant.

Until the mid-60s, problems related to the differences between the sexes in the society were not considered politically important. The different social, economic, and political roles of women and men were considered “natural” and inevitable in the socio-humanitarian literature. Traditional political theory has played the role in maintaining this kind of belief, generally ignoring differences between the sexes in theoretical analysis.

The subsequent rapid development of the women’s movement and feminist thought since the late 60s contributed to the rethinking of many traditional theories that did not take into account the significance of gender (socio-gender) differences in society [10, P.5].

Well-known feminist theorists drew attention to the division of roles between the sexes, which is characteristic of all societies, modern and ancient, and showed the political significance of this division. In the twentieth century, feminism developed into the distinct ideology, offering concepts and theories that challenged many claims of traditional political thought. In particular, feminism pointed to the political nature of relations between the sexes, the dominance of men and the subordination of women in most or even all societies. Many male thinkers before the advent of feminism also noted the fact of gender inequality, but recognized it as an unchangeable and even desirable feature of the social life. On the contrary, feminism is characterized by the belief that social inequality of the sexes and the oppression of one sex by the other can and should be overcome.

Nowadays, in modern science, there is no universal definition for such diverse and internally contradictory phenomenon as feminism. In the Oxford dictionary of sociology, feminism is defined

as the theory of gender equality in society, as well as the social movement, aimed at achieving equality between the sexes, primarily by empowering women in all spheres of life. In Encyclopedia of Feminism, there are more than 300 definitions of “feminism”. The author notes that “currently there are only a lot of individual definitions of feminism, and its fundamental definition is still under discussion”.

However, in Western European historiography, historical feminology has long been an independent scientific discipline. Its development is mainly in two directions: the study of changes in the social status and role functions of women in the society, and related issues of self-identification and the search for ways of self-actualization and socialization in the changing society, and the study of “women’s history”, i.e. history, written from the perspective of women’s experience. In Russian historiography, research in the field of feminology began to appear relatively recently - in the early 90’s.

Unfortunately, by the end of the 80’s, and especially during the 90’s, the balance between the ideas of freedom, equality and justice was broken. In the United States, Canada, England, and many other countries of Western Europe, and after the collapse of the socialist camp and in the countries of Central and Eastern Europe, the prevailing policy of neoliberalism and polarization of the society, violation of the principle of equality, not to mention justice. In the new shell, the once relatively progressive principle of liberal individualism underwent the significant transformation: the main thing was not the identification of true individuality, but freedom in the disposal of private property.

The accumulated experience of the Western women’s movement has shown that only an independent strategy formulated by women and not for them, can really change the position of women in society and, thereby, makes society more humane.

By the time of the collapse of the former Soviet Union in the early 1990s, women’s NGOs around the world had achieved much to change the established views of the society. The United Nations has played a huge role in this, and over the past three decades it has been Central driving force for promoting women’s rights and improving their situation in all countries of the world. Expanding the scope of the UN’s humanitarian activities has significantly brought its positions closer to the goals of international public (non-governmental) organizations and objectively expanded the base of cooperation between them in the field of international legal gender equality.

If we look at this problem in traditional Muslim States, in most Arab countries, Islam does not encourage Eastern women to seek education and participate in socially useful work. Women's interests are still limited to their families and homes. However, more and more students are entering the women's departments of Arab universities. It is significant that the representation of women in legislative and executive bodies in Asian countries has increased significantly in recent years.

Conclusion. According to the current opinion of representatives of women's organizations, complete victory is still far away. Thus, physical and sexual violence against women was one of the first problems of the early 1990s, while political and economic discrimination also remained the same. Negative changes have occurred in almost all areas of life support (nutrition, medical and household services, education, etc.) in many countries of the world, women are still deprived of basic rights, even the right to choose their own husband.

UN statistics show that women make up more than 50% of the world's population at the end of the twentieth century; their share in production is 2/3, while they receive only 10% of all income and own 1% of all property. The "Human Development Report 2015", prepared by the UN for the VII World Conference on Women (Beijing), notes that the differences between the sexes were the most persistent, despite the relentless struggle for equal opportunities for women and men. Women make up 70% of the poor, 2/3 of the illiterate people in the world; they occupy only 14% of administrative and managerial positions, 6% in the Cabinet of Ministers, and no more than 11% of seats in parliaments. The problem of physical violence against women continues to be relevant. Despite certain achievements in ensuring equal rights and opportunities in the form of political and legislative measures, the process of achieving gender equality was researched in this article.

Рахметулина Б.С.^{1*}, Сейтенова С.Ж.¹, Султанова М.Б.², Наурызбаев Е.А.¹, Нукиев Б.А.¹

¹Ш. Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университеті, Көкшетау, Қазақстан;

²Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті КеАҚ, Орал, Қазақстан.
E-mail: bagdat_82@mail.ru

ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Аннотация: Қазақстан Республикасында егемендік алғаннан кейін әйелдердің құқықтарын қамтамасыз ету проблемасына жіті назар аударылады. Қоғамды демократияландыру үдерістері, ТМД елдеріндегі әлеуметтік-мәдени және саяси қайта құрулар гендерлік теңдікке қол жеткізу жолында жаңа мүмкіндіктер де, белгілі бір кедергілер де тудырды. Халықаралық құқық тұрғысынан гендерлік саясат әйелдердің азаттық қозғалысының негізін құрайтын гендерлік теңдік теориясы ретінде белгілі бір қызығушылық тудырады. 70-жылдардың соңында XX ғасыр Еуропаның өркениетті елдеріндегі феминистік қозғалыстар жаппай сипат алды. Социалистік идеалдардан шабыт алған Феминизм негізгі мақсат ретінде қанаудың барлық түрлерімен, соның ішінде әйелдерді қанаумен күресуді жариялайды. Қазіргі кезде демократиялық құқықтық мемлекет құрудың маңызды және қажетті шарты мемлекеттік органдармен қатар азаматтардың әлеуметтік процесстерді шешу мен басқаруға еркін және нақты қатысуын қамтамасыз етуге, сол арқылы азаматтық қоғамды нығайтуға мүмкіндік беретін орнықты үкіметтік емес секторды қалыптастыру мен дамыту болып табылады. Аксиома – әйелдердің үкіметтік емес ұйымдарының азаматтық қоғамды дамытудағы ерекше рөлі; бүгінде олар еліміздің құқықтық саясатына әсер ете алатын нақты қоғамдық күш. Осыған байланысты әйелдер ұйымдарының дербес дамуына және мемлекеттің, қоғамның және әлемдік қоғамдастықтың саяси өміріне қатысуына мүмкіндік беретін берік халықаралық-құқықтық база, тұрақты заңнама қажет. Бұл мақалада халықаралық құқық тұрғысынан алғанда Қазақстандағы әйелдер қозғалысының қалыптасуы мен даму үдерісін ашып көрсету қажет. Қазақтардың көшпелі өркениетінің жарқын элементтерін алып жүретін, біздің елімізде қалыптасқан көпғасырлық мәдени-діни дәстүрлер, әдет-ғұрыптар, тұрмыстық жағдайлар батыстық өмір сүру жағдайларынан күрт ерекшеленеді, өз құқықтары мен бостандықтары үшін күресте әйелдер қозғалысының қалыптасуына өз таңбасын салды. Айта кету керек, КСРО ыдырағаннан кейін қалған ортақ мұра, халықаралық құқық пен құқықтық жүйені дамыту үшін тең «бастапқы» мүмкіндіктер, дегенмен, гендерлік саясатты жүргізу кезінде ТМД-ның әр мемлекеті гендерлік дамудың белгілі бір аспектілерін өздері үшін басым деп анықтай отырып, өз жолымен жүрді. Әлемдегі феминистік қозғалыстың жалпыланған тәжірибесі «әйел мәселесінің» әлі толық шешілмегенін айқын көрсетеді.

Түйін сөздер: феминизм, трансформациялық саясат, жаһандық феминизм, теңсіздік, әйелдерге бағыну, гендерлік теңдік теориясы, феминистік элеуметтік теория, гендерлік айырмашылықтар, әйелдердің жеке басы, феминистік философия.

Рахметулина Б.С.^{1,*}, Сейтенова С.Ж.¹, Султанова М.Б.², Наурызбаев Е.А.¹, Нукиев Б.А.¹

¹Кокшетауский государственный университет им. Ш. Уалиханова, Кокшетау, Казахстан;

²НАО Западно-Казахстанский аграрно-технический университет имени Жангир хана, Уральск, Казахстан.

E-mail: bagdat_82@mail.ru

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА

Аннотация: после обретения суверенитета в Республике Казахстан уделяется пристальное внимание проблеме обеспечения прав женщин. И это не случайно. Происходящие процессы демократизации общества, социо-культурные и политические преобразования в странах СНГ создали как новые возможности, так и определенные препятствия на пути достижения гендерного равенства. С точки зрения международного права, гендерная политика представляет определенный интерес как теория равенства полов, лежащая в основе движения женщин за освобождение. Сейчас важным и необходимым условием построения демократического правового государства является формирование и развитие устойчивого неправительственного сектора, который позволит обеспечить, наряду с государственными органами, свободное и реальное участие граждан в принятии решений и управлении социальными процессами, тем самым укрепляя гражданское общество. Аксиомой является особая роль женских неправительственных организаций в развитии гражданского общества; сегодня они являются реальной общественной силой, способной влиять на правовую политику нашей страны. В связи с этим необходима прочная международно-правовая база, стабильное законодательство, позволяющее женским организациям самостоятельно развиваться и участвовать в политической жизни государства, общества и мировом сообществе. В данной статье, с точки зрения международного права, постараемся раскрыть процесс становления и развития женского движения в Казахстане. Отметим, что многовековые культурно-религиозные традиции, обычаи, нравы, бытовые условия, сложившиеся в нашей стране, несущие яркие элементы кочевой цивилизации казахов, резко отличаются от западных условий жизни, наложили свой отпечаток на формирование движения женщин в борьбе за свои права и свободы. Отметим, что общее наследие, оставленное после развала СССР, равные «стартовые» возможности для развития международного права и правовой системы, тем не менее, при проведении гендерной политики каждое из государств СНГ шло своим путем, определяя приоритетными для себя те или иные аспекты гендерного развития. Обобщенный нами опыт феминистского движения в мире наглядно показывает нам, что «женский вопрос» окончательно еще не решен. Мы рассмотрим более подробно особенности становления теорий феминизма.

Ключевые слова: феминизм, трансформативная политика, глобальный феминизм, неравенство, подчинение женщин, теория равенства полов, феминистская социальная теория, гендерные различия, женское самосознание, феминистская философия.

Information about the authors:

Rakhmetulina B.S. – Candidate of Law, Senior Teacher, Chair of Jurisprudence of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan, bagdat_82@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-5894-8716>;

Seitenova S.Zh. – Master of Law, Senior Lecturer; Chair of Jurisprudence of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan, saule_81@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1906-2805>;

Sultanova M.B. – Candidate of Economy, Associate Professor, Chair of Management of West Kazakhstan agrarian and technical University named after Zhangir Khan, Uralsk, Republic of Kazakhstan, mens-70@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9757-8981>;

Naurzybayev E.A. – Master of Law; Chair of Jurisprudence of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan, erlan_83@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-6637-7933>;

Nukiev B.A. – Master of Law; Chair of Jurisprudence of Kokshetau State University named after Sh. Ualikhanov, Kokshetau, Republic of Kazakhstan, berik_84@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-8332-1795>.

REFERENCES

- [1]. Krykova I.V. Feminism: the origin of the concept and its interpretation in modern science // *Theoretical cultural studies*. – 2015. – № 2 (11). – Pp. 7-14.
- [2]. Rimashevskaya N.M. Women in society: realities, forecasts, problems. – Moscow: Nauka, 2016. – 29 p.
- [3]. Chikalova I.R. Women's and gender history: status and prospects. Summer school "Society and gender" // *Sociology*. – 2017. – Pp. 58-65.
- [4]. Zherebkina I.M. Theory and history of feminism. – Kharkiv, 2018. – Course of lectures. – 137 p.
- [5]. Klimenkova T.A. Feminism. Dictionary of gender terms. – Moscow. – 2017. – 335 p.
- [6]. Ayupova Z.K., Kussainov D.U., M.T. Beisenbayeva, Winston Nagan. Central Asian Region at the Focus of Geopolitical Interests // *Bulletin of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. – Vol. 1. – № 383 (2020). – Pp.192-198 <https://doi.org/10.32014/2020.2518-1467.24>.
- [7]. Zhalimbetova R.B. Gender studies: history and modernity. Implementation of women's rights in Kazakhstan. Union of women of intellectual labor. – Almaty. – 2015. – 151 p.
- [8]. L.Yu. Fomina. Right to Respect for Private and Family Life and Public Service: Practice of the European Court of Human Rights // *Bulletin of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. – Vol. 2. – № 384 (2020). – Pp.169-175, <https://doi.org/10.32014/2020.2518-1467.56>.
- [9] Gussenov B.Sh., Dyrka Stefan. Influence of globalization processes and the fourth industrial revolution on the development of foreign economic activity of Kazakhstan experience // *Bulletin of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. – 2019. – Vol. 1. – Pp.145-150, <https://doi.org/10.32014/2019.2019-1467.17>.
- [10] Ayupova Z.K., Kussainov D.U. About essence of institutes of law of the international organizations // *Bulletin of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. – 2019. – Vol. 5. – Pp.5-11 <https://doi.org/10.32014/2019.2019-1467.17>.

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Matkarimova L.К. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ.....	6
Адилбек Торебек ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ PR-КОММУНИКАЦИЯЛАР.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕЛЕРІН ҮЙЛЕСТІРУДІҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ЖАҒАНДАНУ ДӘУІРІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ДАМУ (АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА) ЖӘНЕ ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫН ҚАЙТА БАСТАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. УКРАИНАНЫ МЫСАЛҒА АЛА ОТЫРЫП, АШЫҚ ЭКОНОМИКАДАҒЫ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ ҚҰРАЛДАРЫН ТАҢДАУ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІҢ ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	51
Көкенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЕТЕЛДЕГІ ЕТ ӨНЕРКӘСІБІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ДАМУ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҮСТІ МЕТАЛЛУРГИЯ КӘСПОРЫНДАРЫНЫҢ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ.....	67
Нұрғалиева А.А., Қорабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ЭКОЛОГИЯЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ӨНЕРКӘСІПТЕ ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА РЕСЕЙЛІК КОМПАНИЯЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. ЖАҒАНДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ.....	90
Турысбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касеинова М. АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ТҰРАҚТЫ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАРЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН
МЕН МОНҒОЛИЯ МЫСАЛЫНДА АГРОИНДУСТРИАЛДЫҚ КЕШЕНІН ГЕОЛОГИЯЛЫҚ
ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
COVID-19 КЕЗІНДЕ БАНК АКЦИЯЛАРЫНЫҢ КІРІСТІЛІГІНІҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ.
ВЫШЕГРАД ТОБЫНЫҢ ҚОР БИРЖАЛАРЫНАН АЛЫНҒАН МӘЛІМЕТТЕРІ.....110

Дүйсен Ғ.М., Айтжанова Д.А.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ: ӘЛЕУЕТІ,
ДАМУ МЕХАНИЗМДЕРІ.....118

ҚҰҚЫҚТАНУ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПАРЛАМЕНТТІҢ БАҚЫЛАУ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРІ МЕН НЫСАНДАРЫ.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ
ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....134

Нестеров А.Ю.
ТҮРМЕДЕ ТУЫЛҒАН БАЛАЛАР, ОЛАРДЫҢ ӨМІР ТРАЕКТОРИЯЛАРЫ: ЖАЗАЛАУ
АСПЕКТІСІ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ
ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....152

Тоқтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
СОТ БИЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....158

САЯСАТТАНУ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
МЕМЛЕКЕТАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМ
МӘСЕЛЕСІ.....163

Нысанбаева А.
ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
РЕСЕЙ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҚТАРЫ: ЖАЛПЫ ФАКТОРЛАР
МЕН ДАМУ ӘЛЕУЕТІ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ: ВИРТУАЛДЫ УНИВЕРСИТЕТТІК ОРТАДАҒЫ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫ МЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСТІГІ.....191

Дүйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ЖАЛПЫ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУ ҮДЕРІСІН ИНТЕНСИФИКАЦИЯЛАУДАҒЫ РӨЛІ.....	197
--	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенова П.М. ГОНЗО-МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	205
--	-----

Калибаева А.С. ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҰЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ (ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар ТЕЛЬМАН БОҚЫБАЙҰЛЫ ӘҢГІМЕЛЕРІНДЕГІ КЕЙІПКЕРЛЕР ӘЛЕМІ.....	220
---	-----

ТАРИХ

Закиева Ж.К. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ САНДЫҚ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ БОЛАШАҒЫ.....	229
--	-----

Кышпанаков В. А. XX-XXI ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ХАКАСИЯНЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. ҚАЗАҚ СУРЕТШІЛЕРІНІҢ МИФОЛОГИЯЛЫҚ САНАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ТАРИХТЫҢ РЕКОНСТРУКЦИЯСЫ.....	243
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	6
Адилбек Торбек PR-КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ГАРМОНИЗАЦИИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА РОССИИ И КИТАЯ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ) И ВОЗОБНОВЛЕНИЯ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЗДРАВООХРАНЕНИИ СЕВЕРО–КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. ВЫБОР ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОТКРЫТОЙ ЭКОНОМИКЕ: ПРИМЕР УКРАИНЫ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА.....	51
Кокенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И ЗАРУБЕЖОМ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. СТРУКТУРА КАПИТАЛА И ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ЦВЕТНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ КАЗАХСТАНА.....	67
Нурғалиева А.А., Корабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ПРИОРИТЕТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ЭКОЛОГИЗАЦИИ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РОССИЙСКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ.....	90
Турьсбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касинова М. ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОЙ СИСТЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
ТЕХНИЧЕСКАЯ ОСНАЩЕННОСТЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПРОБЛЕМЫ
ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА
НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА И МОНГОЛИИ.....103

Zbigniew Korzeb, Pawel Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
ДЕТЕРМИНАНТЫ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ БАНКА ВОВРЕМЯ COVID-19. ДАННЫЕ
С ФОНДОВЫХ БИРЖ ВЫШЕГРАДСКОЙ ГРУППЫ.....110

Дуйсен Г.М., Айтжанова Д.А.
РЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: ПОТЕНЦИАЛ,
МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ.....118

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПРИНЦИПЫ И ФОРМЫ КОНТРОЛЬНЫХ ФУНКЦИЙ ПАРЛАМЕНТА.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ
КАЗАХСТАН.....134

Нестеров А. Ю.
ДЕТИ, РОЖДЁННЫЕ В ТЮРЬМЕ, ИХ ЖИЗНЕННЫЕ ТРАЕКТОРИИ:
УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ
ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА.....152

Токтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ
ВЛАСТИ.....158

ПОЛИТОЛОГИЯ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
ПРОБЛЕМА ЧЕЛОВЕКА В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ МЕЖГОСУДАРСТВЕННОГО
СОТРУДНИЧЕСТВА.....163

Нысанбаева А.
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
СТРАХОВЫЕ РЫНКИ РОССИИ И КАЗАХСТАНА: ОБЩИЕ ФАКТОРЫ И ПОТЕНЦИАЛ
РАЗВИТИЯ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ВИРТУАЛЬНОЙ
СРЕДЕ ВУЗА.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СТУДЕНТОВ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ
В ВУЗЕ.....191

Дуйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. РОЛЬ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ В ИНТЕНСИФИКАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ.....	197
---	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенoвa П.М. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА ГОНЗО-ТЕКСТОВ.....	205
---	-----

Калибаева А.С. УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар МИР ГЕРОЕВ В РАССКАЗАХ ТЕЛЬМАНА БОКЫБАЙУЛЫ.....	220
---	-----

ИСТОРИЯ

Закиева Ж.К. ПЕРСПЕКТИВЫ ЦИФРОВОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИ.....	229
--	-----

Кышпанаков В.А. ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ ХАКАСИИ В XX-XXI ВЕКАХ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. РЕКОНСТРУКЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ В МИФОЛОГИЧЕСКОМ СОЗНАНИИ КАЗАХСКИХ ХУДОЖНИКОВ.....	243
---	-----

CONTENTS

ECONOMY

Abieva S.N., Matkarimova L.K. ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF THE NATIONAL ECONOMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	6
Adilbek Torebek PR-COMMUNICATION IN MODERN SOCIETY.....	14
Amurskaya M.A., Amirova R.I., Gus'kov S.V. PRECONDITIONS FOR HARMONIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF RUSSIA AND CHINA.....	20
Bleutaeva K., Gussenov B. FEATURES OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE ERA OF GLOBALISATION (ON THE EXAMPLE OF THE ALMATY REGION) AND RESUMPTION OF THE GREAT SILK ROAD.....	28
Baigireyeva Zh., Niyazbekova Sh.U., Shamisheva N. ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN HEALTHCARE IN THE NORTH KAZAKHSTAN REGION.....	36
Demchyshak N., Bahriy M., Brychka B., Vyslobodska H. SELECTION OF FINANCIAL STIMULATION INSTRUMENTS OF ENTERPRISE'S INNOVATION ACTIVITY IN OPEN ECONOMY: THE CASE OF UKRAINE.....	43
Zhakupov Y., Berzhanova A. INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION.....	51
Kokenova A.E., Adbikerimova G.I., Kulanova D.A., Yesbolova A.A.Y., Mergenbayeva A.T. EVALUATION AND DEVELOPMENT OF THE MEAT INDUSTRY IN KAZAKHSTAN AND ABROAD.....	59
Kokeyeva S., Abylaikhanova T., Niyazbekova Sh. CAPITAL STRUCTURE AND FINANCIAL STABILITY AT NON-FERROUS METTALURGY ENTERPRISES IN KAZAKHSTAN.....	67
Nurgaliyeva A., Korabayev B., Matenova Z., Zeinullina A., Sartova R. PRIORITIES OF APPLICATION OF HIGH TECHNOLOGIES IN THE INDUSTRY ON THE PRINCIPLES OF GREENING.....	75
Sofina A.A., Semenova E.N. SOURCES OF FINANCING FOR RUSSIAN COMPANIES IN CONDITIONS OF INSTABILITY.....	83
Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Tazhikenova S.K., Petrov A.M., Bekbolsynova A. CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES.....	90
Turysbekova R., Kereeva A., Tolegenova A., Kasseinova M. OPTIMIZATION OF PRODUCTION COSTS OF AGRICULTURAL COOPERATIVES AS A FACTOR IN THE FORMATION OF A STABLE FOOD SUPPLY SYSTEM.....	97

Shamuratova N.B., Baitilenova E.S., Narenova A.N., Iskakov G.Zh., Temiralieva Z. TECHNICAL EQUIPMENT OF AGRICULTURE AND PROBLEMS OF GEOLOGICAL RESTORATION OF THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX ON THE EXAMPLE OF KAZAKHSTAN AND MONGOLIA.....	103
---	-----

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Zhagyparova A.O., Rakayeva A.N., Serikova M. DETERMINANTS OF BANK'S SHARES RATES OF RETURN DURING COVID-19. THE EVIDENCE FROM VISEGRAD GROUP STOCK EXCHANGES.....	110
---	-----

Duisen G.M., Aitzhanova D.A. REGIONAL COOPERATION OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES: POTENTIAL, DEVELOPMENT MECHANISMS.....	118
---	-----

LAW

Altybaeva A.T., Ryskulov Sh.D. PRINCIPLES AND FORMS OF CONTROL FUNCTIONS OF PARLIAMENT.....	126
---	-----

Kurmaeva N.A., Usmanova E.F., Khudoikina T.V. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY MEDIATION IN RUSSIA AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	134
--	-----

Nesterov A.Y. CHILDREN BORN IN PRISON, THEIR LIFE TRAJECTORIES: THE PENAL ASPECT.....	141
---	-----

Rakhmetulina B.S., Seitenova S.Zh., Sultanova M.B., Nauryzbayev E.A., Nukiev B.A. THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM.....	152
---	-----

Toktombaeva A.Zh., Amanaliyev U.O., Mazhitov B.O. PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT.....	158
---	-----

POLITICAL SCIENCE

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S. PROBLEM OF MAN IN CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF INTERGOVERNMENTAL CO-OPERATION.....	163
--	-----

Nyissanbayeva A. ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....	171
--	-----

Prokopjeva E.L., Bykova V.A., Shelemetyeva O.M. INSURANCE MARKETS IN RUSSIA AND KAZAKHSTAN: GENERAL FACTORS AND DEVELOPMENT POTENTIAL.....	178
---	-----

PEDAGOGY

Anzorova S., Aibazova M., Zhapanova M., Gorda A., Kolesnikova E. DIGITALIZATION OF EDUCATION: PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN A VIRTUAL UNIVERSITY ENVIRONMENT.....	185
--	-----

Dakina G.T., Dzhumazhanova G.K., Amanova A.K. INTERACTION OF THE TEACHER AND STUDENTS IN THE RELATIONSHIP AT THE UNIVERSITY.....	191
---	-----

Duisenbek A.A., Ablaihanova N.T., Bauyrzhan A.B. THE ROLE OF COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGY IN THE INTENSIFICATION OF TEACHING GENERAL BIOLOGY.....	197
---	-----

PHILOLOGY

Gizdatov G.G., Abenova P.M. LINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION OF GONZO-TEXT.....	205
--	-----

Kalibayeva A.S. UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY (ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA).....	213
---	-----

Sekey Zh, Ali Abbas Chinar THE WORLD OF CHARACTERS IN THE STORIES OF TELMAN BOKYBAYULY.....	220
---	-----

HISTORY

Zakiyeva Zh.K. PROSPECTS OF DIGITAL SILK ROAD IN CENTRAL ASIA.....	229
--	-----

Kyshpanakov V.A. TRANSFORMATION OF THE NATIONAL STRUCTURE OF THE KHAKASIA IN THE XX-XXI CENTURIES.....	237
---	-----

Truspekova Kh.Kh. RECONSTRUCTION OF NATIONAL HISTORY IN THE MYTHOLOGICAL CONSCIOUSNESS OF THE KAZAKH ARTIST.....	243
---	-----

**Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the
National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *В.С. Зукирбаевой*

Подписано в печать 15.08.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 4.